

„Aš noriu gailestingumo, o ne aukos”

Du kartus Mato evangelijoje Jėzus citavo tą pačią ištrauką iš Ozėjo 6:6, kur Dievas sako: „**Aš noriu gailestingumo, o ne aukos**”. Jis tai padarė, kreipdamasis į fariziejus ir jų negailestingumą. Fariziejai buvo žmonių klasė, kurią daugelis iš mūsų, skaitę evangelijas, gerai pažįsta. Tačiau problema yra ta, kad mums sunku įsivaizduoti, kad jei neturime gailestingumo, tai esame kaip fariziejai. Bet pažvelkime į gailestingumo (arba jo trūkumo) temą išsamiau.

Pirmas kartas, kai Viešpats panaudojo tą Ozejo ištrauką, buvo tada, kai pašaukė Matą, tuometinį mokesčių rinkėją, vėliau tapusį apaštalu ir evangelistu. Pats Matas aprašo tą sceną:

Matas 9:9-13

„Iškeliaudamas iš ten, Jėzus pamatė muitinėje sėdintį žmogų, vardu Matą, ir tarė jam: „Sek paskui mane!” Šis atsikėlė ir nusekė paskui Jį. Kai Jėzus sėdėjo namuose prie stalo, ten susirinko daug muitininkų bei nusidėjėlių, kurie susėdo šalia Jo ir Jo mokinių. Fariziejai, tai išvydę, sakė Jo mokiniams: „Kodėl jūsų Mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais?” Tai išgirdęs, Jėzus atsiliepė: „Ne sveikiesiems reikia gydytojo, o ligoniams. Eikite ir pasimokykite, ką reiškia žodžiai: **‘Aš noriu gailestingumo, o ne aukos’. Aš atėjau šaukti ne teisiųjų, bet nusidėjėlių atgailai**.”

Fariziejai nebuvo neteisūs: tie, su kuriais Viešpats valgė, iš tiesų buvo nusidėjėliai. Dėl to jie manė, kad Viešpats neturėjo net priartėti prie šių žmonių. Bet jie nepaisė to, kad Jis atėjo būtent dėl šių žmonių! Kol fariziejai sakė: „Nepriartėkite prie jų, jie yra nusidėjėliai“, Viešpats sakė: „Aš valgysiu ir gersiu su jais, nes aš atėjau dėl jų, kad juos ieškoti ir pakviesti atgailauti“. Taip pat yra ir šiandien: jei mes vengiame „nusidėjėlių“ – tarsis patys nebūtume nusidėjėliai – tada mes esame kaip fariziejai. Jų puikybė privertė

juos save klasifikuoti kaip „be nuodėmės“ ir neleido jiems parodyti gailestingumo tiems, kuriuos jie laikė „nusidėjėliais“. Bet Dievas priešinasi išdidiesiems ir teikia malonę nuolankiesiems, o tai vėl yra ištrauka iš Senojo Testamento, du kartus pacituota Naujajame Testamente (Patarlių 3:34, Septuaginta (Pastaba: Septuaginta yra senovės graikų vertimas Senojo Testamento; apie 2/3 Senojo Testamento Naujajame Testamente yra iš šios versijos)):

Jokūbo 4:6

„Bet Jis duoda dar didesnę malonę, ir todėl sako: „**Dievas išdidiems priešinasi, o nuolankiesiems teikia malonę**“.“

Ir 1 Petro 5:5

„Taip pat jūs, jaunesnieji, būkite klusnūs vyresniesiems. Ir visi, paklusdami vieni kitiems, apsilvirkite nuolankumu, nes **Dievas išdidiems priešinasi, o nuolankiesiems teikia malonę**.“

Dievas ieško nuolankumo. To trūko fariziejams ir jiems panašioms žmonėms, o mums tai trūksta daug kartų. Tokio elgesio pavyzdį randame Luko evangelijoje 18:9-14:

Luko 18:9-14

„Tiems, kurie pasitikėjo savo teisumu, o kitus niekino, Jėzus pasakė palyginimą: „Du žmonės atėjo į šventyklą melstis: vienas – fariziejus, o kitas – muitininkas. Fariziejus stovėdamas taip sau vienas meldėsi: „Dėkoju Tau, Dieve, kad nesu toks, kaip kiti žmonės – plėšikai, sukčiai, svetimautojai – arba kaip šis muitininkas. Aš pasninkauju du kartus per savaitę, duodu dešimtinę iš visko, ką įsigyju“. Muitininkas, stovėdamas atokiai, nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik, mušdamasis į krūtinę, maldavo: „Dieve, būk gailestingas man, nusidėjėliui!“ Sakau jums: šitas nuėjo į namus išteisintas, o ne anas. Kiekvienas, kuris save aukština, bus pažemintas, o kuris save žemina, bus išaukštintas“

Dievas myli nuolankias širdis ir niekuoja išdidžius. Jis nežiūri, kiek gerų darbų mes atlikome, ką padarėme ar nepadarėme. Jei tai, ką padarėme, nebuvo padaryta iš nuolankios širdies, rodant gailestingumą kitiems, tai turi tokią pačią nulinę vertę, kaip ir išdidžių fariziejų darbai. Nes Viešpats „nori gailestingumo, o ne aukos“. Bet fariziejai tai ignoravo, ir mes taip pat dažnai tai ignoruojame, vykdydami religinius darbus be gailestingumo.

Antrą kartą matome Viešpatį kreipiantis į fariziejus, naudodamas tą patį ištrauką iš Ozėjo 6:6, yra Mato 12 skyriuje. Ten skaitome:

Mato 12:1-8

„Anuo metu sabato dieną Jėzus ėjo per javų lauką. Jo mokiniai buvo išalkę, tad skynė varpas ir valgė. Tai pamatę, fariziejai Jam sakė: „Žiūrėk, Tavo mokiniai daro, kas per sabatą draudžiama“. Jis jiems atsakė: „Ar neskaitėte, ką darė Dovydas ir jo palydovai, būdami išalkę? Kaip jie įėjo į Dievo namus ir valgė padėtinės duonos, nors nevalia buvo jos valgyti nei jam, nei jo palydovams, o vien tik kunigams. Arba, ar neskaitėte Įstatyme, jog per sabatą kunigai šventykloje pažeidžia sabatą ir nenusikalsta? Bet sakau jums: čia daugiau negu šventykla! **Jei būtumėte supratę, ką reiškia „Aš noriu gailestingumo, o ne aukos“, nebūtumėte pasmerkę nekaltų.** Žmogaus Sūnus yra ir sabato Viešpats“.

Fariziejai labai gerai žinojo Įstatymo raidę. Ir pagal Įstatymo raidę jie buvo teisūs. Bet, kaip sakė Paulius:

2 Korintiečiams 3:5-6

„Ne todėl, kad būtume patys tinkami ką nors sumanyti tarytum iš savęs, bet mūsų tinkamumas iš Dievo, kuris padarė mus tinkamus būti Naujosios Sandoros tarnais – ne raidės, bet Dvasios, nes raidė žudo, o Dvasia teikia gyvybę.“

Kai kas nors laikosi tik raidės, be dvasios, jis tampa ne Dievo tarnu, o fariziejumi. Pavyzdžiui, laiške buvo parašyta „laikykitės sabato“. Bet jei to reikėjo gailestingumo dėka, pavyzdžiui, kad kas nors būtų išgydytas sabato dieną, tada šis įsakymas neturėjo jokios galios. **Gailestingumas buvo ir yra didesnis už bet kokį įsakymą. Nes didžiausias įsakymas iš visų yra mylėti vieni kitus.** Kaip mums sako Mato 22:37-40:

„Jėzus jam atsakė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visu savo protu“. Tai pirmasis ir didžiausias įsakymas. Antrasis – panašus į jį: „Mylėk savo artimą kaip save patį“. **Šiais dviem įsakymais remiasi visas Įstatymas ir Pranašai**“.

O 1 Jono 4:20 mums sako:

„Jei kas sako: „Aš myliu Dievą“, o savo brolio nekenčia, – tas melagis. Kas nemyli savo brolio, kurį mato, kaip gali mylėti Dievą, kurio nemato?“

Mylėti Dievą yra pirmasis įsakymas, bet sakyti, kad mylime Dievą, nemylėdami vieni kitų, yra melas. Mes galime tikrai pasakyti „Aš myliu Dievą“ tik tada, jei mylime vieni kitus. Ir tai yra svarbiausias įsakymas. Fariziejai negalėjo to suprasti. Jie negalėjo suprasti, kad visas įstatymas ir pranašai buvo susiję su Dievo ir vieni kitų meile. Sabato įsakymas ir bet kuris kitas įsakymas buvo pavaldūs vieni kitų meilei ir gailestingumui vieni kitiems. Tai buvo įstatymo dvasia. Bet jie žinojo ir priėmė tik raidę. Jie buvo informuoti net iki mažiausių smulkmenų apie raidę. Ką daryti, kada daryti, kaip daryti, kokie buvo reikalavimai dėl dienų, metų laikų, kiekių. Jie žinojo viską, kas susiję su įstatymo RAIDE, bet jie ignoravo viską, kas susiję su įstatymo DVASIA, nuolankumą, gailestingumą ir meilę vieni kitiems. Kaip Viešpats kartą jiems pasakė:

Mato 23:23

„Vargas jums, veidmainiai Rašto žinovai ir fariziejai! Nes jūs duodate dešimtinę nuo mėtų, krapų ir kmyną, o paliekate, kas įstatyme svarbiau, – **teisingumą, gailestingumą ir tikėjimą**. Tai turite daryti ir ano nepalikti!“

Rašto žinovai ir fariziejai buvo pirmieji mokėdami dešimtinę, bet paskutiniai teisingumo, gailestingumo ir tikėjimo srityje. Tačiau teisingumas, gailestingumas, tikėjimas yra pagrindiniai, svarbiausi, svarbiausi įstatymo dalykai. Tai taip pat yra dalykai, kurie kyla iš nuolankios širdies, tokios širdies, kokios ieško Dievas. Nesvarbu, kiek mes mokame dešimtinę ar kokias kitas aukas darome. Jei atsisakome parodyti gailestingumą savo artimui, tada mes taip pat esame kaip fariziejai. **Kitaip tariant: vienintelis dalykas, kuris parodo, ar mes esame fariziejai, ar tikri Dievo tarnai, yra ne mūsų aukos, bet gailestingumas ir meilė vieni kitiems, kurią parodome. Tikri Dievo tarnai rodo gailestingumą savo artimui. Fariziejai, kita vertus, aukoja, bet nerodo gailestingumo.** Fariziejams ir jiems panašioms žmonėms – mums daugeliu atvejų – svarbu tai, kas matoma išoriškai, ypač tai, ką kiti gali pamatyti, kad jie daro, taip maitindami savo pasididžiavimą ir egoizmą. Kaip mums sako Mato 23:1-7, 13-14:

„Tuomet Jėzus ėmė kalbėti minioms ir savo mokiniams: „Į Mozės krasę atsisėdo Rašto žinovai ir fariziejai. Todėl visko, ko jie liepia jums laikytis, laikykitės ir vykdykite, tačiau nesielkite, kaip jie elgiasi, nes jie kalba, bet nedaro. Jie riša sunkias, nepanešamas naštas ir krauna žmonėms ant pečių, o patys nenori jų nė pirštu pajudinti. Jie viską daro, kad būtų žmonių matomi. Jie platina maldos diržus ir didina apsiaustų kutus. Jie mėgsta garbės vietas pokyliuose bei pirmuosius krėslus sinagogose, mėgsta sveikinimus aikštėse ir, kad žmonės juos vadintų „Rabi, Rabi“. Bet vargas jums, veidmainiai Rašto žinovai ir fariziejai! Nes jūs užrakinote žmonėms dangaus karalystę ir nei patys neinate, nei į ją einantiems neleidžiate įeiti. Vargas jums, veidmainiai Rašto žinovai ir fariziejai! Nes jūs suryjate našlių namus ir dedatės kalbą ilgas maldas, todėl gausite dar didesnę pasmerkimą.“

Pagrindinis fariziejų elgesio bruožas yra veidmainystė. Fariziejus elgiasi dievobaimingai, bet jo širdis yra nedievobaiminga. Jis elgiasi nuolankiai, bet yra pilnas pasididžiavimo. Jis užkrauna sunkias naštas ant žmonių pečių, bet pats net nenori jų paliesti. Jis meldžiasi ilgai ir be galo, bet tuo pačiu metu grobia našlių namus. Išoriškai jis atrodo religingas ir dievobaimingas, bet viduje yra pilnas puikybės ir neturi jokio gailestingumo. Tokiu mastu, koku mes elgiamės taip, mes taip pat esame fariziejai. Ir tai yra tai, ką dažnai daro netikra religija: ji yra fariziejiška, t. y. veidmainiška, sunkiai pakeliama, negailestinga ir puiki. O tikra religija yra tokia, kaip ją apibrėžia Jokūbo 1:27:

Jokūbo 1:27

„Tyras ir nesuteptas pamaldumas prieš Dievą ir Tėvą yra: lankyti našlaičius ir našles jų sielvarte ir saugoti save nesuterštą šiuo pasauliu.“

Tikra ir nepriekaištinga religija Dievo akyse nėra tobula dogma ar daugybė religinių darbų, bet tik **gailestingumo ir meilės religija.**

Grįžtant prie fariziejų, palyginkite jų elgesį ir visus, kurie juos imituoja, su Jėzaus elgesiu. Jie neturėjo gailestingumo „nusidėjėliams“. Jis valgė su jais, bandė juos išgydyti. Jie darė viską, kad kiti juos matytų. Bet Jis darė stebuklus ir slėpėsi arba liepė išgydytiems NEskleisti žinios. Kodėl? Nes Jis gyveno taip, kaip mokė. Jis sakė:

Mato 6:1-6

„Žiūrėkite, jog nedarytumėte savo gailestingumo darbų žmonių akyse, kad būtumėte jų matomi, kitaip negausite atlygio iš savo Tėvo, kuris danguje. Todėl, duodamas išmaldą, netrimituok sinagogose ir gatvėse, kaip daro veidmainiai, kad būtų žmonių giriami. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė savo atlygį. Kai aukoji, tenežino tavo kairė, ką daro dešinė, kad tavo gailestingumo auka būtų slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins viešai“. „Kai meldžiatės, nebūkite kaip veidmainiai, kurie mėgsta

melstis, stovėdami sinagogose ir gatvių kampuose, kad būtų žmonių matomi. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė savo atlygį. Kai meldiesi, eik į savo kambarėlį ir, užsirakinęs duris, melskis savo Tėvui, kuris yra slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins viešai.“

Tai yra tai, ko Jis mokė, ir tai yra tai, ką Jis taip pat darė. Štai kodėl Jis slėpėsi po stebuklų.

Apibendrinant: teisingumas, gailestingumas, tikėjimas ir meilė vieni kitiems yra tai, kas svarbu. Ne aukos. Mūsų Dievas neturi jokio poreikio, kad mes Jam ką nors aukotume. Mūsų religinės šventės ar taisyklės Jam nieko nereiškia, jei neturime gailestingumo. Šiame negailestingame pasaulyje Dievas nori, kad būtume Jo gailestingumo pasiuntiniai. Šiame neteisingame pasaulyje turime vykdyti teisingumą. Šiame netikinčiame amžiuje Jis nori, kad turėtume tikėjimą. Tai Viešpats turėjo omenyje, kai sakė, kad esame žemės druska ir šviesa:

Mato 5:13-16

„Jūs esate žemės druska. Jei druska netenka sūrumo, kuo gi ją reikėtų pasūdyti? Ji niekam netinka, ir belieka ją išberti žmonėms sumindžioti. Jūs esate pasaulio šviesa. Nejmanoma nuslėpti miesto, pastatyto ant kalno. Ir niekas, uždegęs žiburį, nevažia jo indu, bet stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose. Taip tešviečia ir jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų jūsų gerus darbus ir šlovintų jūsų Tėvą, kuris danguje“.

Dėl žmonių, kurie vaikšto gailestingumu, teisingumu ir tikėjimu, šis pasaulis vis dar turi šviesą, mūsų šviesą. Saugokime ją ir leiskime šiai šviesai, Viešpaties šviesai, šviesti per mus šiame pasaulyje, džiugindami mūsų Tėvą, vaikščiodami ne mirusiomis

religinėmis darbais, bet gailestingumu, teisingumu ir tikėjimu, kaip tai darė mūsų Mokytojas. Nes kaip sakoma ir Michėjo 6:8:

Mika 6:8

„Tau, žmogau, Jis pasakė, kas gera ir ko Viešpats reikalauja iš tavęs: teisingai elgtis, būti gailestingam ir vaikščioti nuolankiai su Dievu.“